

ಮಗಳು ಚೆನ್ನಾಡಿ ದಿನವೂ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದಿತ್ತಲ್ಲ; ಬಂದ ನಂತರ ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸುವುದು ಅವಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದೆಂದು ರಾಮಯುನೇ ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟಲು ಕುಕ್ಕರ್ ಕಾಗಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಟಿಫನ್ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಹೆದ್ದಾಗಿ ಬದಿಯ ಫಾಸ್ಟ್‌ಪ್ರೋನವರಿಂದ ಸಾಂಭಾರು ತರುತ್ತಿದ್ದು. ಮಗಳು ಬರದೇ ರಾಮಯು ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು ಬಟ್ಟದ್ದಿಲ್ಲ. ಬಂದವಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ಕಂಡ ಮೇಲೆಯೇ ಉಣಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಲಗುವಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಇರಾಸಾಡಿಯಿಂದ ಬರುವ ನಾದಿನಿ ಶಿವಮ್ಯ - ‘ಭಾವ, ಉರಾಗಿ ಇಬ್ಬ ಮಹಡಗರ ಅವರೆ. ಬಿ.ಎ ಮಾಡವರೆ. ಹೋಲ ಮನೆ ಅದೆ. ಬಂದು ನೋಡು ಬಾ’ ಅಂದರೆ ಅಪ್ಪ ಬಾಯಿ ತೆಗೆಯುವ ಮೌದಲೇ ಚೆನ್ನಾಡಿ, ‘ಚೆಕ್ಕಿ ಮೈ ಅವರಾಧಿಗೂ ಅಲ್ಲೇ ಯಾರಾಧ ನೋಡು, ನಂಗೆ ಬಾಡ’ ಅನ್ನವಳು. ಶಿವಮ್ಯ, ‘ಇಲ್ಲೇ ಬ್ಳಾಂಡ ಮಾಲಿಗೆ ಭತ್ತರಲ್ಲ... ಅವರಾಧೇ ಯಾರಾಧ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೀನು ಸಿನಿಮಾ ನಾಟಕದವರ ಥರ ವಾಲಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಂಧಾಂಡಿದೇರು’ ಅಂದು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಮಯುನಿಗೂ ಅದೇ ಥರದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಏರುವುದು.

ಮಾಲಿಗೆ ಬರುವ ಯಾವನಾದರೂ ಚಂದದ ತೆಕ್ಕಿಯ ತನಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಕರೆಯೋಲೇ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯುವನೇ ಎಂಬ ಅಸೆ ಚೆನ್ನಾಡಿಗೆ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವ್ಯಾಧಿಯೂ ಅಲ್ಲೇ ಹಾಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಾನು ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿಯ ಮುಂದಿನ ಹಂತವನ್ನೇ ತುಳಿಯಲ್ಲಿವಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಎಂಬ ಒಳಗುದಿಯೂ ತುಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎಪ್ಪು ನಿನೆ ಈ ಮಾಲಿನ ಗಲ್ಲಾಪಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ನಿತ್ಯ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುವುದು? ಅದು ಸರಿ, ಬಂದು ಸರ್ಟಿ ಬಂದ ಹುಡುಗು ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಟಿ ಇನ್ನೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಬರುವನಲ್ಲ! ಆ ಇನ್ನೊಳ್ಳಳು ಮತ್ತೊಳ್ಳುನೊಂದಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೂ ಕಂಡಿರುವೆನ್ನಲ್ಲ ಎಂಬೀ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿ, ದಸರಾದಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಲಗ್ಗಾದ ಅಪ್ಪ ತಾನು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಸತ್ತಳೇ, ಯಾಕೆ ಸತ್ತಳು? ಚೆಕ್ಕಿ ಮೈ ಅಪ್ಪನ ಸಂಬಂಧ ಯಾವ ಥರದ್ದು ಎಂಬ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲಗಳು ಚೆನ್ನಾಡಿಯ ವಳಿಯ ಪ್ರಾಯದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಇಂಳಿಕುವದಿತ್ತೆ. ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಆಡಲಾಗದ ಇದನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ನಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತು. ಶ್ರೀನಿವಾಸನೂ ಅಪ್ಪನ ಮುಂದೆ ಮೋರೂನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ದೇವರ ವಿಗ್ರಹ ಮಾರುವುದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ನಿತ್ಯ ಚೊಲು ಹೊಡೆಸುವಂಥದ್ದು ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಡಿಯು, ಶ್ರೀನಿವಾಸನೂ ಅಪ್ಪದಿಗೆ ಹೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮದುವೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಅದೇ ಗೊಂದಲ, ಜಗಳ.

ಅವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಚೆನ್ನಾಡಿಯ ಮುಂದೆ ರಾಮಯು ಬೇಗೆ ವ್ಯಾಜಾರಾಪ್ಪನೋದಿಗೆ ಆದ ಮಾತುಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿದಿದೆ. ಚೆನ್ನಾಡಿ ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದಂತೆ ‘ನಿನ್ನ ಹಳೆ ಮಿಷ್ಣೆನು, ಗಜಗಡ್ಡಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರವರ ಬಟ್ಟೆ ಅಳತೆ ಮಾಡಕಾಗಲು, ಹೋಲಿಯಕಾಗಲು ಕಣಿಪ್ಪ’ ಅಂದಳು. ರಾಮಯು ‘ನೀ ಅನ್ನದು ನಿಜವೇ, ನನ್ನ ಹಳೆ ಮಿಷ್ಣೆನು ಇವತ್ತಿಗೆ ಅಡ್ಡಸ್ವ ಆಗಲ್ಲ ಬುಡು’ ಅಂದು ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ ಸಂದ.

* * *

ಅದೇ ಮುಂದಿನ ವಾರದ ರಾತ್ರಿ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನವೇ ಓಡಾಡದ ಶಾಲಿ ಉರಿನ ಜೆದಿಯಲ್ಲಿ ಇಧ್ವಂಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ತೆಯೇ ಎರಡು ಕಾರು ಬಂದವೆಂದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಬಂದ ಕಾರಿನ ಮಂದಿ ರಾಮಯುನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿತರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರು ಪ್ರಾಜಾರಾಪ್ಪನ ಮನೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಅತ್ಯ ಲೈಟು ಕಂಬದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದವರ ಮುಖ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಿಂತವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಳಿದ್ದೆ ಕಂಕುಮ. ತೆಯೇ ಹಿಂದಿನ ಉದ್ದ ಕೂಡಲ ಗಂಟು. ಎದುರಾದವನು ‘ನಮಸ್ಕಾರ ಕಣಿಪ್ಪ’ ಅಂದ. ರಾಮಯು ಕುರಗಣಲ್ಲಿ ನಿಂತವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಬ್ಬಿ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ‘ನೀವ್ಯಾರಪ್ಪ ಇಮ್ಮೋತ್ತಿನಲ್ಲಿ’ ಅಂದ.

‘ಅದೇ ನಮ್ಮ ಈ ಮಾಲಿನ ಧಣಗಳು ನಿಮ್ಮತ್ತ ಕಳಿಸಿದ್ದ ಅಪ್ಪಾಜಿ’

ಬಂದವರು ಅದೆಪ್ಪು ಮರ್ಯಾದ ತೋರುತ್ತಿರುವರೆಂದು ರಾಮಯುನಿಗೆ ಬಂದು ಗುಲಗಂಜಿ ತೂಕದಮ್ಮ ಸಲಸ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಹೋದ ಸರ್ಟಿ ಕ್ಯಾರಿಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿ, ಗಜಗಡ್ಡಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಿನರು ಹದರಿ ಈ ಪ್ರಯಾಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವನಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪ್ರಾಪ್ತವೆಯ’ ಅಂದ.

ಎದುರು ನಿಂತವನು ‘ಅದೇ ಕಣಿಪ್ಪ... ನಿವು ಮನೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದ ರೇಣು ಎಪ್ಪು ಅಂತ ಹಿನರು ಹೊಡ್ಡಿದೆ. ನಿವು ಪ್ರಾಜಾರಾಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಇನ್ನೆನು ತಾನೆ ಮಾಡಿರಿ. ಸಿಟಿ ಕಡೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡಿ. ನಿವು ನಿಮ್ಮ ಜಾಗಾನ ಹೋಟ್ಲಾಗೇ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಾಮಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಂತೆ. ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಹೋಟೆಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿತಂಕ ಕಾಂಪೊಂಡು ಹಾಕಲ್ಲಿ...’ ಮಾತಾಪುತ್ರಿದ್ದಾರು ಕುಂಪುಮದವನೇ ಆದರೂ ಉಳಿದಿಭರು ಅತ್ಯ ಇತ್ತೆ ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಗುರಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತಿನಿದ ಮಾತಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವನು, ‘ನಿಮ್ಮ ಜಾಗಾನ ಪ್ರೀಯಾಗೇನು ಕೊಡು ಅಂತಿಲ್ಲ ನಾವು. ರೇಣು ಹೇಳಿದಿಷ್ಟುಜ್ಞಿ ದುಡ್ಡು ಎಣಸ್ಯೇ’ ಅಂದ.

ರಾಮಣನ ಮುಖ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿಡುವ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಪ ಹೋಗಿಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕುಂಪುಮದ ಆಳು ‘ಕೊಪ ಬ್ಯಾಡಕಣಿಪ್ಪ’ ಅಂದ. ಹಾಗಂದರೂ ಅವನ ಮಾತಿನ ವರಸೆ ‘ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಪ ಮಾಡಿಕೋ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಇಂಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ’ ಎಂಬಂತಿತ್ತು. ಬರಿಯ ಅಂಗಳವಲ್ಲದ ಇದ್ದ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಗುಳಿ ಹೋಗು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರಾಮಯುನಿಗೆ ನೆತ್ತಿ ಉರಿಯಿತು.

ರಾಮಯು ‘ನಾನು ಅರಮನೆ ಮುಂದೆ ಕುಸ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಗೆದ್ದವನು. ಅದೆಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೋ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ತಾತ, ಅಪ್ಪ.

ಎಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿನು ನಿಂತು

ಶಾಲಿ ಮಾಡ ಅಂತಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಒನರು

ಎಲ್ಲವನೇ ತೋರ್ದಲ್ಲಿ, ಎಪ್ಪು ಉರುಕೆರಿ

ಹಿಂಗೆ ನುಂಗಾಕಿ ಬಂದಿರ್ದಿರಲು

ಚೋಸುದಿ ಮುಕ್ಕಳಾ, ನಿವು ಯಾವ

ಉರ ದರವೇಸಿಗಳಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಮುಂದೆ

ಹಿಂಗೆ ನಿಂತು ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಿರಲ್ಲ’

ಅಂದು ಸ್ಯಾನೆ ರಾಗಾದ

* * *

ಆವತ್ತು ಭಾನುವಾರವಾಗಿ

ಮಾಲಿನಿದ ಚೆನ್ನಾಡಿ ಬರುವುದು

ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದಾಯಿತು.

ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದೆ.

ಅಪ್ಪ ಇಲ್ಲ! ಟ್ಯಾಲಿರಿಂಗ್ ಮಿಷ್ಣೆನು

ಉರುಳಿದೆ. ಸ್ನೋಲು ತಲೆಕಿಳಗಾಿದೆ.

ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೊಬ್ಬೆಲ್

ಕರೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಡಿ ಅದನ್ನು

ಮೋರೂನಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾಳಿ. ಏನು ಮುಟ್ಟುಲು

ಹೋದರೂ ಕೈ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ. ಎದೆಬಿಡಿತ ಜೋರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯ ಮಾಲಿನ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ಕಣಿಕೆ. ಬೆದಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಸುಳೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನನ್ನು ಕರೆಯೋಣವೆನಿಸಿತು. ಗಂಟಲ್ಲಿ ದಿನಯೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತಿಲ್ಲ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಕಲೆ ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಏನೋ ನಡೆದುಬಿಟ್ಟದೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೂ ಬಂದವರು ಇಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗಾಬರಿ ಬಿಡ್ಡು ಬಂದರೆ, ಚೆನ್ನಾಡಿ ಇನ್ನೇನು ತಲೆ ಸುತ್ತಿ ಬೆಳುವಂಡಿದ್ದಾಳಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ.

* * *

ಆಗಿಗ ದಿನಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ಇಂದ್ರಾಮಾಲಿನ ಸಿನಕದಲ್ಲಿ ನಾವತ್ತೆಯಾದ ಕ್ಯೆಲ್ರಾ ರಾಮಯುನ ತನಿಖೆ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ’ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಬರುವುದು. ಅದೇ ಪ್ರತೀಕಿಗಳಲ್ಲಿ, ‘ಮುಂಬರುವ ಹನುಮ ಜಯಿತಿಯಂದ ಇಂದ್ರಾಮಾಲಿನ ವಿಶಾಲ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೋದಂಡರಾಮನೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಾಯುವಿರ ಪ್ರತ್ಯ ಹನುಮಯನ ಅರು ಅಡ್ಡ ಕಂಚಿನ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಪ್ರತಿಪಾಪನಾ ಮಹೋತ್ಸವವು, ಅದರ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ಅಚರ್ಚನೆ, ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವುದು. ಅತಿಥಿಗಳು, ಜಲ್ಲಾ ಉಸ್ಪುವಾರಿ ಸಚಿವರು. ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ವಿಕ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಆದರಪೂರ್ವಕ ಅಹ್ವಾನ’ ಎಂಬ ಜಾಹೀರಾತು ಕಾಣಿಸುವುದು.